

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.10.25.
COM(2011) 678 végleges

2011/0293 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Közép-Amerika közötti társulás létrehozásáról szóló Megállapodás kereskedelemre vonatkozó részének (IV. rész) aláírására és ideiglenes alkalmazására való felhatalmazásról

INDOKOLÁS

1. HÁTTÉR

A csatolt javaslat képezi a jogi eszközt az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Közép-Amerika közötti társulás létrehozásáról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kereskedelemre vonatkozó része (IV. rész) aláírásának és a Megállapodás megkötéséig történő ideiglenes alkalmazásának jóváhagyásához:

- Javaslat – A Tanács határozata a társulási megállapodás kereskedelemre vonatkozó részének aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról.

Az Európai Unió, illetve Latin-Amerika és a karibi országok 2006. május 12–13-i bécsi csúcstalálkozóján az Európai Unió és egyes dél-amerikai köztársaságok állam- és kormányfői úgy határoztak, hogy tárgyalásokat kezdenek egy, a két régió között megkötendő társulási megállapodásról, beleértve egy szabadkereskedelmi megállapodás létrehozását is. A hivatalos tárgyalások 2007 októberében kezdődtek meg a Tanácsnak e tárgyalások engedélyezéséről szóló 2007. áprilisi határozatát követően.

Panama, amely kezdetben megfigyelőként vett részt a tárgyalásokon, 2010 januárjában a tárgyalásokhoz való csatlakozását kérelmezte. Miután a Tanács 2010. március 10-én módosította a tárgyalási irányelveket, az EU hivatalosan is elfogadta Panama tárgyalásokhoz való csatlakozását.

A tárgyalásokat 2010 májusában sikeresen lezárták, majd – a jogi felülvizsgálati szakaszt követően – a Megállapodás szövegét 2011. március 22-én parafálták.

Ami a politikai párbeszédet illeti, a Megállapodás lényegi elemként tartalmazza az uniós értékeket tükröző valamennyi politikai klauzulát. A különféle külpolitikai célokat megtestesítő politikai klauzulák között az emberi jogokat, a demokráciát és a jogállamiságot erősítő, az EU értékrendjének középpontjában álló klauzulák kiemelt jelentőséggel bírnak. Az együttműködés területén a Bizottság valóra váltotta azt a célkitűzést, hogy olyan rendelkezések is elfogadásra kerüljenek, amelyek a kétoldalú regionális együttműködés ösztönzését szolgálják a közös érdek által érintett valamennyi területen, azzal a céllal, hogy mindkét régióban fenntarthatóbb és méltányosabb társadalmi és gazdasági fejlődést lehessen elérni.

A Megállapodás kereskedelemre vonatkozó részére tekintettel és a tárgyalási irányelvekben foglaltaknak megfelelően a Bizottságnak sikerült elérnie a magas vámtételek eltörlését, a kereskedelem technikai akadályainak lebontását, a szolgáltatások piacának liberalizálását, az EU értékes földrajzi árujelzőinek védelmét, a közbeszerzési piacok megnyitását, a munkaügyi és környezetvédelmi szabványok érvényesítésére vonatkozó kötelezettségvállalások Megállapodásba foglalását, valamint a hatékony és gyors vitarendezési eljárások lehetőségét. Így sikerült megvalósítani azt a célkitűzést, hogy a Megállapodás jóval túlmutasson a WTO-s kötelezettségvállalásokon, továbbá hogy a régiós versenytársakkal egyenlő versenyfeltételek szülessenek.

Az uniós tagállamok a Tanács AMLAT/COLAT munkacsoportjain, valamint a Kereskedelempolitikai Bizottságon keresztül, szóban és írásban is értesültek a Közép-Amerikával folytatott tárgyalások menetéről. A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság (INTA) és a Közép-Amerikával fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttsége útján az Európai Parlament is rendszeres tájékoztatást kapott a fejleményekről. A tárgyalások eredményeképpen megszületett szövegeket a folyamat során mindkét intézményhez eljuttatták. 2009 szeptemberében független és átfogó, a Megállapodás potenciális gazdasági, társadalmi és környezeti hatásait vizsgáló kereskedelmi fenntarthatósági hatásvizsgálatot tettek közzé, amellyel kapcsolatban a Bizottság szolgálatai 2010 júniusában tették meg észrevételeiket.

2. A MEGÁLLAPODÁS JELLEGE ÉS HATÁLYA

A politikai párbeszéd legfontosabb célja egy értékeken, alapelveken és közös célkitűzéseken alapuló privilegizált politikai partnerség kialakítása, valamint az együttműködés megerősítése minden olyan területen, amelyhez közös érdek fűződik, különösen az emberi jogok, a konfliktusmegelőzés és a jó kormányzás, a regionális integráció, a szegénység csökkentése és az egyenlőtlenség elleni küzdelem, valamint a fenntartható fejlődés területén. A Megállapodás együttműködésről szóló második része konkrét intézkedéseket ír elő minden közös érdek által érintett területen, többek között a gazdasági fejlődés, a társadalmi kohézió, a természeti erőforrások, a kultúra, az igazságszolgáltatás és a tudomány területén.

Az EU és Közép-Amerika közötti Megállapodás kereskedelemről szóló része megteremti a feltételeket az EU gazdasági szereplői számára ahhoz, hogy teljes mértékben kihasználhassák a lehetőségeket és a két régió gazdaságai között kialakulóban lévő komplementaritásokat. A Megállapodás végrehajtása folyamán az ipari és halászati termékeket Közép-Amerikába exportáló uniós szereplők teljes mértékben mentesülnek a vámfizetés alól. A Megállapodás megfelel a GATT XXIV. cikkében foglalt követelményeknek (a vámoknak és egyéb korlátozó szabályozásoknak a felek közötti lényegében teljes kereskedelem tekintetében való eltörlése). Emellett a Megállapodás korlátozza Közép-Amerika arra irányuló lehetőségeit, hogy lényeges területeken – például a textíliák címkézésére vonatkozó követelmények terén – nem vámjellegű akadályokat vezessen be. Közép-Amerika ugyanakkor jelentős új hozzáférési lehetőségeket kap az EU piacához, különösen a legfontosabb mezőgazdasági exporttermékek tekintetében (banán, cukor, szarvasmarha és rum); továbbá a Megállapodás hatálybalépésétől az EU 100 %-os vámmentességet fog biztosítani a Közép-Amerikából származó ipari és halászati termékekre.

A közép-amerikai köztársaságoknak a szolgáltatások és a letelepedés területén tett kötelezettségvállalásai meghaladják a GATS (általános egyezmény a szolgáltatások kereskedelméről) keretében tett vállalásaikat, és az uniós érdekeket szolgálják a megfelelő ágazatokban (különösen a távközlési, környezetvédelmi és tengerhajózási szolgáltatások, valamint az egyéb szállítási szolgáltatások terén), tiszteletben tartva egyúttal az EU számára érzékeny kérdéseket, például a természetes személyek üzleti célú ideiglenes jelenlétét illetően (4. módzat). Egyes ágazatokban a közép-amerikai köztársaságok által tett vállalások elérik a Közép-Amerika által kötött más megállapodások – például a CAFTA – szintjét, sőt, egyes esetekben meg is haladják azt, például a szolgáltatási ágazaton kívüli piacokhoz való hozzáférés vagy a tengeri szállítási szolgáltatások területén. A beszerzések területén Közép-Amerikával kötött megállapodások jelentős hozzáférési lehetőségeket nyitnak meg mind a központi kormányzat szintjén, mind az annak alárendelt szinteken (idetartoznak például a Panama-csatornával kapcsolatos beszerzések is).

Ezenkívül a Megállapodás egy sor olyan szabályt is megállapít, amely túlmutat a multilaterális keretben megállapítottakon, így például a szellemi tulajdonjogok (pl. 224, oltalom alatt álló uniós földrajzi árujelző, pontosított adatvédelmi feltételek), a fenntartható fejlődés (a munkaügy és a környezetvédelem kérdéseiben a Megállapodás megegyezik vagy túlmutat a GSP+-on, és konkrét kötelezettségvállalásokat tartalmaz a fenntartható halászat terén), a versenypolitika (a monopóliumokra vonatkozó magatartási szabályok – a leányvállalatok átláthatósági kötelezettségei), a kereskedelem technikai akadályai (piacfelügyelet, a szabályozási eljárások átláthatósága, valamint a címkézésre és jelölésre vonatkozó magatartási szabályok), valamint az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések (az állatjóléttel, a regionalizációval, az exportáló létesítmények engedélyezésével, a helyszíni ellenőrzésekkel és az importellenőrzésekkel kapcsolatos WTO+ intézkedések) terén.

Végezetül a Megállapodás hatékony intézményi keretet hoz létre a végrehajtás elősegítése céljából, amely többek között egy társulási tanácsot, valamint egy társulási bizottságot foglal magában; utóbbit egy sor albizottság segíti a Megállapodás kereskedelemre vonatkozó részében tárgyalt különböző területekről folyó munka és konzultációk céljából; az intézményi kerethez egy kétoldalú vitarendezési mechanizmus is tartozik.

Összegezve tehát a Megállapodás – a WTO-szabályokon túlmutatva – a piacok nyitását célzó politikákat, valamint a nemzetközileg elfogadott szabályok és a legjobb gyakorlatok hazai szintű tiszteletben tartását rögzíti és ösztönzi, miközben átlátható, megkülönböztetésmentes és kiszámítható környezetet biztosít az uniós gazdasági szereplőknek és beruházóknak a térségben.

Mivel a kulturális együttműködésről szóló jegyzőkönyv egyes kötelezettségvállalásai miatt az Európai Unió tagállamai is felel e Megállapodásnak, a Megállapodást belső eljárásaik szerint nekik is ratifikálniuk kell. Ez jelentős időt vehet igénybe. Annak érdekében, hogy a tagállami ratifikációk lezárultáig is biztosítható legyen a Megállapodás kereskedelemre vonatkozó részének azonnali alkalmazása, a Bizottság a kereskedelemre vonatkozó rész ideiglenes alkalmazását javasolja. A Megállapodás jelentőségét tekintve a Bizottság úgy véli, hogy a Tanácsnak célszerű lenne a 353. cikk (2), (3) és (4) bekezdésében említett értesítéseket csak bizonyos idő elteltével elküldenie, hogy az Európai Parlamentnek lehetősége nyíljon arra, hogy kifejtse a Megállapodással kapcsolatos nézeteit. A Bizottság kész együttműködni a Tanáccsal és az Európai Parlamenttel annak érdekében, hogy a Megállapodás kereskedelemre vonatkozó része 2012 folyamán ideiglenesen alkalmazható legyen.

3. ELJÁRÁSOK

Hatálybalépéséig a Megállapodás a kereskedelemre vonatkozó rész ideiglenes alkalmazásáról rendelkezik.

A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a tárgyalások eredménye kielégítő, és arra kéri a Tanácsot, hogy:

- hagyja jóvá az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Közép-Amerika közötti Megállapodás Európai Unió nevében történő aláírását;
- hatálybalépéséig hagyja jóvá a Megállapodás kereskedelemre vonatkozó részének ideiglenes alkalmazását.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Közép-Amerika közötti társulás létrehozásáról szóló Megállapodás kereskedelemre vonatkozó részének (IV. rész) aláírására és ideiglenes alkalmazására való felhatalmazásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 217. cikkére, összefüggésben 218. cikke (5) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára¹,

mivel:

- (1) 2007 áprilisában a Tanács felhatalmazta a Bizottságot, hogy az Európai Unió nevében többoldalú kereskedelmi megállapodásról tárgyaljon Közép-Amerikával. A tárgyalási irányelveket 2010. március 10-én módosították, hogy Panama is csatlakozhasson a tárgyalási folyamathoz.
- (2) Az Európai Unió, illetve Latin-Amerika és a karibi országok 2010 májusában Madridban megrendezett csúcstalálkozóján az említett tárgyalások lezárultak; az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Közép-Amerika közötti társulás létrehozásáról szóló Megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) 2011. március 22-én parafálták.
- (3) A Megállapodás 353. cikkének (4) bekezdése rendelkezik a Megállapodás kereskedelemre vonatkozó részének (IV. rész) ideiglenes alkalmazásáról.
- (4) Helyénvaló a Megállapodást az Európai Unió nevében aláírni és a megkötéséhez szükséges eljárások befejezéséig ideiglenesen alkalmazni.
- (5) A Szerződés 218. cikkének (7) bekezdése szerint helyénvaló, hogy a Tanács felhatalmazza a Bizottságot azoknak az oltalom alatt álló földrajzi árujelzők jegyzékére vonatkozó módosításoknak a jóváhagyására, amelyekre – a Megállapodás 247. cikke és 274. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján – a szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság javaslatot tesz a társulási bizottságnak a társulási tanács általi jóváhagyás céljából.
- (6) A Megállapodás 356. cikke szerint helyénvaló rámutatni arra, hogy a Megállapodás nem értelmezhető úgy, hogy olyan jogokat biztosítana vagy kötelelességeket írna elő,

¹ HL C [...], [...], [...] o.

amelyeknek az Európai Unió vagy a tagállamok bíróságai vagy törvényszékei előtt közvetlenül érvényt lehetne szerezni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt Közép-Amerika közötti társulás létrehozásáról szóló Megállapodás aláírása az Európai Unió nevében ezennel jóváhagyásra kerül, a Megállapodás megkötésére figyelemmel.

A Megállapodás szövegét csatolták e határozathoz.

2. cikk

A Tanács Főtitkársága kibocsátja a meghatalmazást a Megállapodás főtárgyalója, valamint a Tanács elnökségét betöltő tagállam által kijelölt személy(ek) számára a Megállapodásnak a Megállapodás megkötése függvényében történő aláírására.

3. cikk

A Megállapodás 353. cikke (4) bekezdésének megfelelően az Európai Unió a Megállapodás hatálybalépéséig ideiglenesen alkalmazza a Megállapodás IV. részét .

A Megállapodás IV. része ideiglenes alkalmazásának kezdő időpontját a Tanács Főtitkársága hirdeti ki az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

4. cikk

A Megállapodás 247. cikkének alkalmazásában a társulási tanácsnak a szellemi tulajdonnal foglalkozó albizottság javaslata alapján a Megállapodás módosításáról meghozott határozatait a Bizottság hagyja jóvá az Európai Unió nevében. Amennyiben az érdekelt felek a földrajzi árujelzőkkel kapcsolatban érkezett kifogásokat követően nem jutnak megállapodásra, a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 2006. március 20-i 510/2006/EK tanácsi rendelet² 15. cikke (2) bekezdésében rögzített eljárás alapján a Bizottság fogadhat el ezzel kapcsolatban álláspontot.

5. cikk

A Megállapodás XVIII. melléklete (Oltalom alatt álló földrajzi árujelzők) alapján védelemben részesülő elnevezést bármely olyan gazdasági szereplő használhatja, amely a termékleírásnak megfelelő mezőgazdasági terméket, élelmiszert, bort, ízesített bort vagy szeszes italt forgalmaz.

² HL L 93., 2006.3.31., 12. o.

Az Európai Unió tagállamai és intézményei érvényesítik a Megállapodás 246. cikkében rögzített védelmet, érdekelt fél kérésére is.

6. cikk

A Megállapodás II. mellékletének (A „származó termék” fogalmának meghatározása és a közigazgatási együttműködés módszerei) 2A. függelékében szereplő szabályok alkalmazásához szükséges végrehajtási szabályok elfogadására vonatkozóan alkalmazandó rendelkezés a Közöségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet³ 247a. cikke.

7. cikk

Ez a Megállapodás nem értelmezhető úgy, hogy olyan jogokat biztosítana vagy kötelességeket írna elő, amelyeknek az Európai Unió vagy a tagállamok bíróságai vagy törvényszékei előtt közvetlenül érvényt lehetne szerezni.

8. cikk

Ez a határozat az elfogadása napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

³ HL L 302., 1992.10.19., 1. o.

**JOGALKOTÁSI PÉNZÜGYI KIMUTATÁS A KIZÁRÓLAG A BEVÉTELI OLDALRA
KORLÁTOZOTT KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSSAL JÁRÓ JAVASLATOKHOZ**

1. A JAVASLAT CÍME:

A TANÁCS HATÁROZATA az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt Közép-Amerika közötti társulás létrehozásáról szóló Megállapodás aláírására és ideiglenes alkalmazására való felhatalmazásról

2. KÖLTSÉGVETÉSI TÉTELEK:

Alcím és jogcímcsoport: 12 0

A költségvetésben szereplő összeg a végrehajtási időszak végén

3. PÉNZÜGYI HATÁS

- ☐ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása
- ☒ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása a kiadásokra, van azonban pénzügyi hatása a bevételekre – a hatás a következő:

(millió EUR egy tizedesjegyre)

Költségvetési sor	Bevétel ⁴	12 hónapos időszak, éééé/hh/nn-től kezdve	[n. év]
... jogcímcsoport	<i>A saját forrásokra gyakorolt hatás</i>		178.4
... jogcímcsoport	<i>A saját forrásokra gyakorolt hatás</i>		

Az intézkedést követő helyzet					
	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]
... jogcímcsoport					

⁴ A hagyományos saját források (mezőgazdasági vámok, cukorilletékek, vámok) tekintetében nettó összegeket kell megadni, vagyis a 25 %-os beszedési költség levonásával kapott bruttó összegeket.

... jogcímcsoport					
-------------------	--	--	--	--	--

4. CSALÁS ELLENI INTÉZKEDÉSEK

Az uniós vámjogszabályok célja, hogy biztosítsák valamennyi uniós vámintézkedés helyes alkalmazását, így az e Megállapodás kereskedelemre vonatkozó részében meghatározott vámkedvezményeket is; a kereskedelmi megállapodás többek között kiter a kedvezményes származási szabályok alkalmazásához és az igazgatási együttműködéshez szükséges előírásokra (II. melléklet), a megkereséseknél biztosított segítségnyújtásra (III. melléklet), valamint arra a lehetőségre, hogy a kedvezményes elbánással kapcsolatosan elkövetett csalások és szabálytalanságok esetén a vámkedvezmények – konzultációkat követően – ideiglenesen visszavonhatóak legyenek (IV. melléklet).

5. EGYÉB MEGJEGYZÉSEK

Ez a becslés a 2007–2009 közötti időszak átlagos importja alapján készült, és tartalmazza az éves bevételkieséseket, amelyek oka: 1) a Megállapodás tárgyalások során megállapított vámkedvezményeinek teljes mértékű végrehajtása, nevezetesen 10 évvel a Megállapodás hatálybalépését követően és 2) a megállapított vámkontingensek eredeti szintje. Az ezt megelőző évek során a bevételkiesés alacsonyabb lesz, figyelembe véve azon termékek importjának várható növekedését is, amelyek vámjait szakaszosan csökkentik, és ami részben kompenzálni fogja a kiesést.